

دیوان کیفری بین المللی

از آنجا که تاریخ بشر بسیار سیاه و زشت بود ، اتحادیه بین المللی ، معاهده ای را که پدیدآورنده اولین دیوان کیفری بین المللی در جهان بود ، پذیرفت . این دیوان ، مستقل و دائمی است .

این دیوان در حال حاضر ، محقق شده است . دیوان کیفری بین المللی (ICC) صلاحیت تحقیق در مورد افراد متهم به : جرائم علیه بشریت ، نسل کشی و جنایات جنگی و احضار آنها به دادگاه را دارد . ICC مکمل سیستم قضائی داخلی است و تنها در صورتی دخالت می کند که دادگاههای داخلی نخواهند یا نتوانند در مورد چنین جرائمی تحقیق کنند و یا عوامل این جرائم را به دادگاه فراخوانند . ICC همچنین در دفاع از حقوق کسانی همچون زنان و کودکان که غالباً دسترسی کمتری به عدالت دارند ، مشارکت دارد .

اساسنامه پدیدآورنده دیوان در کنفرانس بین المللی که در ۱۷ ژوئیه ۱۹۹۸ در رم تشکیل شد ، مورد پذیرش کشورها قرار گرفت . پس از پنج هفته مذاکرات فشرده ، ۱۲۰ کشور به معاهده رأی مثبت دادند و تنها ۷ کشور (از جمله چین ، اسرائیل ، عراق ، آمریکا) بر ضد آن رأی داده و ۲۱ کشور دیگر نیز به آن رأی ممتنع دادند . برای آنکه دیوان بتواند کار خود را شروع کند باید ۶۰ کشور معاهده را در مجالس قانونگذاری خود تصویب می کردند . تا تاریخ ۳۱ دسامبر ۲۰۰۰ ، ۱۳۹ کشور معاهده را امضاء کردند و تا تاریخ ۱۱ آوریل ۲۰۰۲ ، این معاهده در مجالس قانونگذاری ۶۶ کشور به تصویب رسید .

● ICC چیست ؟

دیوان کیفری بین المللی یک دادگاه دائمی و بین المللی است که در مورد افراد مسئول در ارتکاب جرائم بسیار بزرگ بین المللی اظهار نظر و داوری می کند . در سال ۱۹۹۸ ، یکصد و شصت کشور در کنفرانسی که توسط سازمان ملل در رم تشکیل شده بود ، شرکت کردند . هدف از برگزاری این کنفرانس ، تهیه اساسنامه برای تأسیس ICC بود . پس از پنج هفته مذاکره فشرده ، ۱۲۰ کشور به معاهده رأی مثبت دادند و تنها ۷ کشور (از جمله چین ، اسرائیل ، عراق ، آمریکا) بر ضد آن رأی داده و ۲۱ کشور دیگر رأی ممتنع دادند .

● ICC چه جرائمی را تعقیب «قضائی» می کند ؟

افراد متهم به نسل کشی ، جنایات جنگی و جرائم علیه بشریت ، توسط ICC تعقیب قضائی

مترجم : سید محمد هادی راجی

صورت نیاز) و تعقیب قضائی از جانب دولت با حسن نیت صورت نگرفته باشد . تلاش های صادقانه دولت ها برای کشف حقیقت و یافتن فرد مقصر در ارتکاب نسل کشی ، جرائم علیه بشریت و یا جنایات جنگی ، مانع دخالت ICC در رسیدگی به این جرائم می شود .

در یک کنفرانس مطبوعاتی در ۱۲ ژوئن ، ویلیام کوهن «معاون اسبق وزارت دفاع آمریکا» با وجود مخالفت با ICC پذیرفت که حاکمیت محدود دیوان از گروه ها و مسئولان آمریکایی حمایت کند . کوهن اظهار داشت : «ما در سالهای پیش هر بار که یک سرباز متهم به ارتکاب یک عمل خلاف می شد دستگاه قضائی صالح را برای رسیدگی به این مسئله به شیوه ای بسیار مؤثر ، برقرار نموده ایم . از آنجا که ، یک سیستم قضائی محترم داریم ، باید آن را بر ICC ترجیح دهیم .» این سخن نشان می دهد که ICC نمی تواند آمریکائی ها را تعقیب قضائی نماید .

● تفاوت میان ICC و دیوان بین المللی دادگستری و بقیه دادگاه های بین المللی چیست ؟

دادگاه بین المللی دادگستری (ICJ) یک دادگاه مدنی است که به اختلافات میان کشورها رسیدگی می کند . در حالی که ICC یک دادگاه جنایی است که افراد را تحت تعقیب قرار می دهد . دو دادگاهی که برای رسیدگی به جنایات جنگی در یوگسلاوی سابق و رواندا تشکیل شدند شبیه به ICC هستند با این تفاوت که گستره جغرافیایی محدودتری را نسبت به ICC که تمامی جهان را پوشش می دهد ، دارند . مشخصه دارا بودن ICC به آن امکان می دهد که از هر گونه تعیین مهلت برای رسیدگی اجتناب کند و نیز از گرفتن هر هزینه ای برای ایجاد دادگاه های مکمل ویژه کشورها هر گاه به آن نیاز پیدا شود ، خودداری می کند .

● از ICC چه انتظاراتی می رود ؟

ICC در پایان دادن به مصنوعیتی که غالباً افراد مسئول در جرائم بین المللی علیه حقوق بشر از آن بهره می برند ، سهیم خواهد بود . ICC کشورهایی را که می خواهند چنین مجرمانی را توسط دادگاه های خود تعقیب قضائی کنند تشویق می کند ، و همچنین ICC کشورهایی را که نمی خواهند یا نمی توانند این مجرمان را محاکمه کنند کمک و مساعدت می نماید .

می شوند . این جرائم در اساسنامه پدیدآورنده ICC تعریف شده اند . ICC مراقب خواهد بود تا مرتکبان این جرائم ، دیگر به علت سکوت یا عدم صلاحیت دولت ها برای تعقیب کیفری ، بدون مجازات نمانند .

● ICC صلاحیت تعقیب چه اشخاصی را دارد ؟

ICC صلاحیت رسیدگی به جرائم ارتكابی توسط اتباع دولت هایی که معاهده را تصویب کرده اند و یا جرائم ارتكابی در قلمرو سرزمینی آن دولت ها [هرچند مرتکب جرم تبعه دولت دیگری باشد] را دارد . ICC می تواند تمام اشخاص مسئول ارتكاب این جرائم را (چه مسئولیت بر اساس مقررات مدنی یا نظامی حاکم بر این اشخاص باشد و چه بر اساس موقعیت شغلی آنها) محاکمه نماید .

● متهمین در ICC از چه حقوقی برخوردارند ؟

اساسنامه پدیدآورنده ICC حاوی یک لیست مفصل از حقوقی است که تمامی متهمین از آن بهره مند خواهند بود : از جمله امارات بی گناهی ، حق داشتن یک وکیل ، حق همراه داشتن شهود ، حق سکوت اختیار کردن و حق دعوای اعاده حیثیت .

● رابطه دادگاههای داخلی و ICC چگونه است ؟

اساسنامه ICC ، به این دادگاه صلاحیت تکمیلی نسبت به صلاحیت های دادگاه های داخلی می دهد . اصل صلاحیت تکمیلی مسئولیت احضار مرتکبان جرائم مذکور را به دادگاه داخلی بر عهده دولت می گذارد ، در حالی که به ICC امکان می دهد که در آخرین مرحله به تنهایی دخالت کند البته دخالت ICC در صورتی است که دولت ها موفق به اجرای تعهد خود در احضار و محاکمه این مجرمان نشوند . همچنین است در مواردی که تحقیقات (در

ICC مکمل سیستم قضائی داخلی است و تنها در صورتی دخالت می کند که دادگاههای داخلی نخواهند یا نتوانند در مورد چنین جرائمی تحقیق کنند و یا عوامل این جرائم را به دادگاه فراخوانند